

Reşat KARAGÖZ
Yeni Parti Amasya Milletvekili

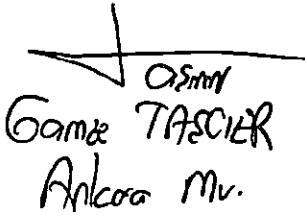
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde çek suçundan dolayı mahkûm olanların, çeki karşılıksız çıkana bir çekten dolayı 3 yıl, birden fazla çekten dolayı ise toplam 5 yıla kadar hapis cezası verilmesi sonucu mağdur olan vatandaşlarımızın yaşadıkları sorunların tespit edilmek suretiyle, alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Reşat KARAGÖZ

Yeni Parti Amasya Milletvekili

Gamze TAŞCIER
Ankara Mv.

2023 yılı parasal tutarı 57 milyar lira olan 147 bin çek bankalara ibrazında karşılıksız çıkarken ve 19,2 milyar liralık 218 bin senet de vadesinde ödenmediği için bankalar tarafından protesto edildi.

"Ekonomik suça ekonomik ceza" ilkesinden hareketle 2012 yılında karşılıksız çeki hapis cezası öngören 27 yıllık uygulama kaldırılmışken, 2016 yılında karşılıksız çek düzenlemek yeniden hapis cezası ile cezalandırılan bir eylem haline getirdiniz.

Reşat KARAGÖZ
Yeni Parti Amasya Milletvekili

Buna göre, müşterisine verdiği çek bankada karşılıksızdır kaşesi vurulan kişi, alacaklısının şikâyeti ile önce çek bedeli kadar adli para cezasına mahkûm ediliyor, daha sonra adli para cezasını ödeyemeyince de bunun günlük 100 liradan hapis cezasına çevrilmesiyle hesaplanan hürriyeti bağlayıcı cezayı çekmek için cezaevine giriyor. Çeki karşılıksız çıkana bir çekten dolayı 3 yıl, birden fazla çekten dolayı ise toplam 5 yıla kadar hapis cezası veriliyor.

26/03/2020 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 7226 sayılı Kanunla 5941 sayılı Çek Kanununa geçici bir madde eklendi ve 24/03/2020 tarihine kadar işlenen karşılıksız çek suçundan dolayı mahkum olanların cezalarının infazı **26/03/2020** tarihi itibariyle durduruldu ve karşılıksız çek hükümlüsünün tahliye tarihinden itibaren en geç 1 yıl içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini ödemesi zorunluluğu getirildi. Yüzde onluk tutar infazın durdurulmasından itibaren 1 yıl içinde ödenmez veya bir şekilde ödenemezse, alacaklının şikâyeti üzerine hükmün infazına devam ediliyor ve karşılıksız çek hükümlüsü yeniden cezaevine girebiliyor.

Mahkemenin hapis cezasını tamamıyla ortadan kaldırılmasına karar verilebilmesi için ise 1 yıllık sürenin sonunda çek bedelinin kalan yüzde doksanlık kısmını 30 ayda on beş taksitle ödemesi gerekiyor, iki taksit ödenmemesi durumunda ise hükmün infazına yine devam ediliyor.

Tüm dünyayla birlikte ülkemizde 'de baş gösteren Pandeminin ekonomik etkilerini azaltmak için getirilen düzenleme karşılıksız çekten mağdur olan esnafın o dönem için bir yıl nefes almasını sağlamış gözükse de, ekonominin dip yaptığı bu günlerde işleri bozulan binlerce esnafın da karşılıksız çek mağduriyetine dahil olduğu bilinmektedir. Çekleri yazılan ve çek bedelini ödeyemeyen binlerce esnaftan bir de devlet çek bedeli kadar adli para cezası istemekte. Ödeyemediği takdirde hapse girmekteler. Böyle bir durum ekonominin dengelerini altüst ettiği gibi, kimseye de bir fayda sağlamamaktadır.

Reşat KARAGÖZ
Yeni Parti Amasya Milletvekili

Yüklü tutardaki çekler nedeniyle beş yıla kadar hapis cezası verilen 250 bin dosyadaki iyiniyetli mağdurların ve ailelerinin feryatlarını duymanın zamanı geldi. Hakkında ceza verilen çoğu kişi, aynı zamanda, başka icra dosyalarında alacaklı durumunda. Yani aynı kişi alacağını tahsil edemediği için borcunu ödeyemiyor ve karşılıksız çekten dolayı hapis cezası alıyor. Sonu gelmeyen bir kısır döngüde binlerce ailenin yıkıldığı binlercesinin dağıldığı bir o kadarı da mağdur olmuş durumdalar.

Karşılıksız çeki uzun süreli hapis cezasıyla cezalandırmanın herhangi bir caydırıcılığı yok. Her geçen gün karşılıksız çek sayısı artıyor. Karşılıksız çeki hapis cezasının 2016 yılında geldiği ve mahkemelerdeki yargılama süresi dikkate alındığında, binlerce ceza dosyası kesinleşti.

Hiç bir suç ve o suça yüklenen ceza, onu yaratan şartlardan ayrı düşünülemez. Hiçbir ticaret erbabı, hiçbir esnaf çekinin yazılmasını istemez. Herkes çekini ödeyebilmek, ticari itibarını korumak ve geliştirmek ister.

Kişileri hapis cezası vermek; faaliyetlerini, kazanç sağlama ve borçlarını ödeyebilme imkanlarını ortadan kaldırmaktan başka bir işe yaramadığı kesin. Bugün çek, senet gibi itibarını kaybetmiş bir kıymetli evrak haline gelmiş durumdadır. Vadeli çek uygulamasına bir an önce son verilmeli veya Türk Ticaret Kanunundaki gibi vadeye 60 gün sınırı getirilmesi, karekodlu çek kullanımı zorunluluktur.

Geçici önlemler yerine dünyada başka bir örneği olmayan karşılıksız çeki hapis cezası uygulaması bir an önce kaldırılmalı ve yaklaşmakta olan dip dalgası önlenmeli. En azından içinde bulunduğumuz ekonomik buhran değerlendirilerek iş işten geçmeden 5941 sayılı Çek Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle cezaevine girecek olan binlerce esnafa yeni bir imkân sağlanmalı ve hükümlerin infazı durdurulmalıdır.

Yukarıda açıklamaya çalıştığım nedenlerden dolayı başta alacağını alamamış olmaktan kaynaklı pek çok sebepten çeki karşılıksız çıkan vatandaşlarımızın yaşadığı sorunların tespit edilmek suretiyle, alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması önem arz etmektedir.

Sayfa 3 / 3

Reşat KARAGÖZ
Yeni Parti Amasya Milletvekili

...164... SAYILI MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA CETVELİ

1	Talih ÖZCAN	DÜZCE	
2	Deniz YARUZYLMAZ	ZONGULDAK	
3	Mustafa ERDEM	Antalya	
4	Döğün Demir	İST	
5	Hasan ÖZTÜRK	Bursa	
6	Feykan Ertug ERTÜRKÜL	Zonguldak	
7	Hilmet Yalın Halıcı	İsparta	
8	Namık Tan	İstanbul	
9	Neail GİLER	Kocaeli	
10	Kayhan Pak	Bursa	
11	Serhat ARPAÇI	Denizli Mu	
12	Söğütman Bölbel	Aydın Mu.	
13	M. Salih Uzun	İzmir mu	
14	Mehmet TAHTASIZ	Sorum mu.	
15	Gökem ÖZCAN	MUGLA	
16	Hilmet Yalın HALICI	İSPARTA	
17	Tahsin OCAKLI	RİZE	
18	Harun Özküçük YUĞUR	KOLATAĞI	
19	Ayhan Benet	Akşehir	
20	Yunus Emre	İST	

